

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetési ár: Egy hónapra 3000 K. Egyes szám 550 K.
Szerkesztőség Csongrád, Szilber-nyomda, Fő-tér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. Polgár Gy. Ödön.

Hirdetések jutányos díjak szerint vétetnek fel.
Kiadóhivatal: Zöldkert-utca 2. szám alatt van.

Szövőipart Csongrádnak.

Városunk dolgozó közönségének többségét élénken foglalkoztatja a len, kender és gyapju feldolgozásán alapuló fonó- és szövőipar kérdése. Földmives és munkás családjaink részéről számtalan érdeklődő felszólalás érkezett ez ügyben hozzánk. Dolgozni, alkotni vágyódó közönségünk e közóhaját a Csongrád ügyeit intéző vezetőségnek nemcsak méltányolni kell, de minden lehető el kell követni, hogy a köz-kívánság gyakorlatilag testet öltson és Csongrád egészséges irányu fejlődését bizonyítsa.

A munkás és földmives asszonyok, leányok száza várják, hogy a szövőszék mellé ülhessenek. E tiszteletré méltó vágytól igen messze áll a gyakorlat. Hogy az ige testet öltson, annak bizonyos feltételei vannak. E feltételek megvalósítása Csongrád vagyos és a fejlődés iránt érzékkel bíró polgáraitól függ. Ha jobbjézsi polgáraink e nembeli kötelezettségeiknek megfelelnek, nemcsak népjólét emelő, a magyar faj erősítő munkát végeznek, hanem busás haszonnal kecsgetető gazdasági feladat megoldásába is fognak. A nyomor leküzdésére legjobb akció, ha minél több egyennek tesszük lehetővé, hogy önmagát és családját a saját munkaerejére támaszkodva tartsa el. Nem könyöradományok, de a munkaalkalmak szaporítása és a munka ellenértékének biztosításával kell gyógyítani korunk legnagyobb rákfenéjét, a köznyomort.

— Alig van gazdacsalád, melynek hiányai ne volnának zsák, ponyva, törülközők, lepedők stbben. Ha a közvetítők, vagyis a külföldről szállító kereskedelem útján szerzik be, könynyük csordul az árak kiegyenlítése után. — Csongrádnak nagy területen van len és kendertermesztésre alkalmas földje. Szükségeink nyers anyagát magunk állíthatjuk elő. A Tiszapartján bővíben vagyunk a víznek. Mesterséges len- és kenderáztató létesítése nem ütközik nagy nehézségbe. A régi rendszerű kézi tilolás ma már géppel végezhető. Nem kell heteket és hónapokat

eltölteni, hogy a lent és kenderet fonásra alkalmas állapotba hozzuk. Ha a villamossági szövetkezet létesítésével Szentés gyámsága alól felszabadulunk, a Kokron-testvérek hódmezővásárhelyi fonótelepének mintájára kisebb kiadásu fonódát is állíthatunk fel. Ez esetben a fonással sem kell asszonyainknak és leányainknak vesződni, rávethetik magukat a sokkal kifizetőbb szövésre. — Ha egy két év alatt csak zsák, ponyva, lepedő, törülköző, nyári férfi és női vászonruha szükségleteinket tudnánk a háziszövőszet útján fedezni, Csongrád közvagyónának emelése száz milliókat takarítanánk meg.

— A szövészet fellendítéséhez két kiindulási pont van adva. A katolikus nőegylet (MANSz.) szövőtanfolyama és Tábitih Béla szövőtelepe. Bármelyikből fejlődik ki a Csongrád közszükségletét csak részben fedezni tudó szövőipar: nyert ügyünk van. E szövőipari kísérlet ipartelepeket jó volna egyesíteni, esetleg szövetkezeti formában új alapokra fektetni és fejlődésképesse tenni. De bárhogyan történjen is a további haladás, földmives és gazdatársadalmunknak nemcsak gyapju, de a len- és kendertermesztés felkarolásával, a szövőtelepek foglalkoztatásával is támogatni kell az ügyet. Csongrád jövőbeli boldogulása, erőteljes fejlődése, a meglevő nyomor megszüntetése függ a szövőipar fellendítésétől. Ezért pedig érdemes látszólagos áldozatot hozni.

voltát, hanem a korona valóságos értékére való áttéréssel elejét veszik annak, hogy a közgazdasági élet tényezőivel szemben a laikus társadalom se fűzzön hiába való reményeket a zürichi jegyzéshez, hozzásegít mindnyájunkat az értékek stabilizálásához, és hozzászoktat olyan kalkulációkhoz, mely a koronaérték valóságos és reális számításával ezentul nem rohan vakon a korona külföldi értékelése és belső vásárló ereje közötti differenciára spekuláló tőzsdei és kereskedelmi árdrágítás jelszavai után. Az ország csak hálas lehet azért a nyíltságért, mely figyelmeztetett az eddigi abnormis helyzet tanulságaira s mely elosztat minden oktanat félelmet az alacsonyabb koronajegyzéssel való számolás miatt. Nem kell felni káros következményektől, mert meg fog szünni a fedezetlen bankjegy kibocsátás s a kiviteli és behozatali kérdések szabályozásával, az eddigi korlátozó intézkedések fokozatos visszafejlesztésével, majd a szabadkereskedelem visszaadásával a normális életre való átmenet biztosítja az értékek állandóságát és a viszonyok normális mederbe való terelődését. Láttuk Ausztria esetében, hogy minő gyümölcsöző hatása lett az osztrák korona ingadozását megszüntető külföldi kölcsön és rekonstrukciós pénzügyi program elkövetkezésének. Az a parazita siberhad, mely éveken keresztül a kis egzisztenciák hiszékenységből és az állam szipolyozásával teremtett magának működési bázist, mint a kámfur elpárolgott abban a pillanatban, amikor stabilá vált a pénzérték és áttette székhelyét olyan országokba, ahol a valutaingadozás továbbra is módot nyújtott nekik az utált elődiség folytatására. A fiktív jegyzésről a valódi koronaértékre való áttéréssel beálló változás csak formai, lényegyet azonban nem érint, árakban és munkabérekben válságot nem hozhat, mert célja ép a stabilitás beláthatatlan előnyökkel járó megteremtése.

Multunk és jövőnk.

II.

Szomorú idők voltak azok. A széthuzás férgel elragták gyökerét az ezeréves fának s az kidőlt az első nagy viharban. És a nagyhatalmak, meg a csatlósai, kik óriás fejszecsapásokkal nem tudták kivágni, most előbujtak s a kéjes gyönyörűségtől megittasodottan, szöges kancsukákkal vetették rá magukat Szent István nemzetének testére, leszedték lombját, koronáját, csak a csonka törzs hever még intó példának a nagy világ előtt és most itt állunk Európa szívében, mint egy élő lelkiismeret, mint maga a sárba-típort, megcsonkított igazság.

A fájdalomnak a tudomány nevet adott, de van-e neve annak a halálfélelemnek, amely-

Áttérés a korona valóságos értékére.

A pénzügyminiszter nagy expozéja, amellyel a nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága előtt ismertette mindazokat a terveket, melyekkel a kormány az ország gazdasági helyzetét megjavítani iparkodik és pénzügyeink rendbehozatalára messzemenő szaralási programot ad, sok aggodalmat oszlatott el és világosságával jó hatást váltott ki nemcsak a gazdasági élet faktoráiból, hanem bizalmat a nyomasztó gondokkal küzdő kis egzisztenciák társadalmából is. Maga az a tény, hogy nem titkolják tovább a zürichi jegyzés fiktív

Körös-Tisza Bank R.-T. Csongrád

Pénzét még egy hétre is a Körös-Tisza Bankba helyezze el. Tőzsdei megbizásokat aznap elintézi.

Naponta a tőzsdéről telefonértésítés.

Hadikölcsönkötvényeket a Pénzügyintézet Központ 14/1923. számú körlevele szerint felülbélyegzett névértékben korlátlan mennyiségben vesz a Körös-Tisza Bank.

Reuerer Laszlo karpitosnai, Csongrád, Erzsébet-utca 9. szám.

Szabadalmazott!

Szabadalmazott!

China-ezüst disztárgyak, szelencék, arany és ezüst olcsóbbfajta ékszerek, jeggyűrűk s mindennemű zseb- és falórak nagy választékban kapkátok Aranyat, ezüstöt napi áron beváltok.

Kammerer Dezső, órás és ékszerész, Kossuth-tér

mek jalkiáltása belőrdit a fekete éjszakába? Igazság Istene, halld meg e rémült kiáltást, hallgasd meg, hogy a művelt nyugat hogyan fosztott ki, csonkított és becstelenített meg egy magára hagyott nemzetet, amely a becsület és kötelességtudás jegyében, mondhatnám talán azt is, hogy saját bünei miatt elvesztette életerejét. A művelt nyugat nem nyújtotta kezét az elbukottnak, hogy talpra-segítse, de osztozásra bírta a prédára éhes kis fenovadakat, akik megreszkettek az orosz-lán ordításán, de gyáván kacagnak a királyi vad haldokló nyoszörgésén.

Egy titkos féreg rágódik mindnyájunk lelken, ha végig tekintünk az elmúlt évek tragikumán. Egy kérdés, amely feleletre vár: miért történt az, ami történt? Hol hibáztunk? Melyik az a göröngy, amelyben megbotolva lezuhantunk a szakadékba? Meg tudnánk felelni rá, ha volna hátországunk szembenézni a lelkiismeretünkkel.

Közös emberi vonásunk, hogy saját bűneink elfödésére a mások hibáit használjuk takarónak. De tekintsen csak mindenki a saját lelkébe, vizsgálja meg önmagát, megtette-e kötelességét a hazával szemben?

Legszentebb és legmagasabb kötelességünk a hazaszeretet. Szeretni nem könnyű, az igaz szeretet nagy és nehéz áldozatokat kíván: önfeláldozást, lemondást, önmeztagadást, amelynek magassága csak

akkor tűnik elő, ha a haza a megpróbáltatások óráját éli. Amint az ember másképp öltözik nyáron és másképp télen, úgy a hazaszeretet is más feladatokat ró ránk a béke és a pihenés óráiban és ismét mást, ha harezok vihara száguld el hazánk fölött. A testbenlélemben edzett spártai és római ifjak — koruknak kimagasló hősei — éptestben éplékek tudták élvezni az életet a maga isteni szépségében.

A szent poézis alkotó ihlete sugározta be lelküket és az olympusi muzsák a dicsőség hervadhatlan koszoruját fonták fejük köré. De ha ütött a harc órája, kudarcra cserélték fel a lantot utolsó csepp vérükig küzdve hazájukért, amelyért meg kellett halniok, hogy örökké élhessenek, hogy ragyogó példaképpen álljanak minden idők emberei előtt.

Ezek voltak a férfiak, a világ urai, szívük tele volt vággyal és költészettel, nemes bátorsággal és lángoló szeretettel a természet és hazájuk iránt. A nagy Pháraók, Hellas és Róma csak akkor tűntek el, midőn nagyok, dicsők és sokszorosán boldogok voltak, midőn szellemi és anyagiakban, soha el nem muló nagyot és dicsőt alkottak, hogy ezekben, míg ember él a földön, ők is tovább éljenek. Az ő elmulásuk az idő törvénye volt, a miénk a bűnök büntetése lesz. Voltak nagyjaink, dicső elődeink nekünk is, voltak

lánglelkű művészeink, akik fényes példát mutattak, de rövidlátó szemünk sem a múlt fényét, sem a jövő homályát nem kutatták.

És mindez miért? Mert leáldozott a honszeretet napja s a homályt csak az önzés denevérjei, a megnemértés bagolyserege népesítették be. Bár sokan akadtak, akiknek szívében még akkor is égett a honszeretet tüze, mégis ha a száfát gyufaszálakra hasítják, parányi lángjukat egy gyenge szellő is kioltja, de ha máglyát raknak belőle, jöhetnek a legvadabb viharok és minél jobban süvöltenek, annál magasabbra csap a szent tűz lángja. Mi azonban nem rakhatunk máglyát, amelynek tüze tette hevitette volna dermedt szívünket és leolvasztotta volna róla a tespedés jégpáncélját.

Szegény hazám, a te hatalmasaid ernyedt kezéből kihullott a gyepelő s Te vérezve, csonkán, haldokolva fekszel az ut porában. Ki felel e szörnyű bűnért a történelem igazságos ítélőszéke előtt? Sajnos, a történelem csak megállapítja az igazságot, de nem változtat a megtörtént dolgokon, az idő nem ismer irgalmat, de kérlelhetetlenül rohan előre, az erős halad, a gyöngye pedig, — aki nem tud versenyt rohanni, lebukik az elmulas szakadékába.

(Folyt. köv.)

Ha megvirrad...

Milyen vihar volt! Csattogott az ég,
A föld megrendült s a tengerfenék
Visszakorbácsolta a bőséget
S aztán csend lett a fellegek felett.

Elfáradt az egetverő vihar
S a tenger elsimult vad hullámival;
A földön, égen csend, halotti csend,
Mint a sirok közt éjjel, idelent.

Reggel itt élet s boldogság virult
S pompázó rózsák eke sárba hullt...
Széled nyáj bégett a domboldalon
S tarolva gyászol most völgy és halom...

De megmaradt a rózsák illata
S tőle balzsamos lesz az éjszaka!
Viharra még tisztább az ég s a lég,
A fák s a lombok zöldek és üdék.

A nap kivillan mégegyszer felénk:
Az Ur veti ránk jóságos szemét,
S szemszögletéből millió sugár
Harmateppekre és szívünkbe száll.

Halál ez itt? Lesz itt ma éjszaka?
„Ne félj! Reméj! — buzdit az Ég maga.
Az éj ha elszáll, majd ha megvirrad:
Mily élet lesz itt, ha ragyog a nap!

Hallod magyar? Az Ég kiált feled!
Az Ur szavát többé nem értenéd?
Végig viharzott rajtunk tengerár,
De a felhők közt csillog egy sugár.

Még megmaradt az élet illata:
Hitünk s reményünk hajnalcsillaga;
Ne félj az éjtől! ne, ne félj soha!
Ha lát az Isten, nem lesz éjtszaka.

Hisz van szíved, erős hited s karod:
Hazádat velük visszavívhatod.
Mily élet lesz itt, ha kisüt a nap,
Éjünk ha elszáll s újra megvirrad!

Sebők János.

Nemzeti hadseregünk kezdetei.

A „Csongrádi Ujság” számára írta Nagy Balázs.

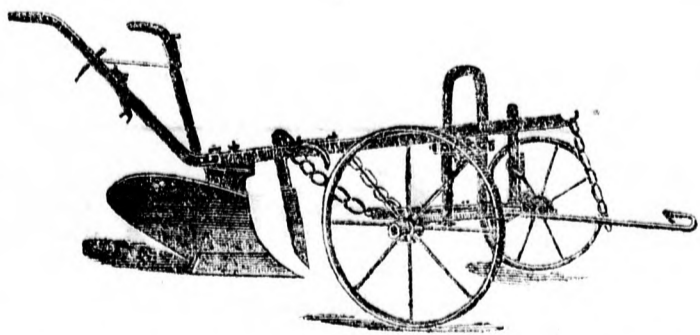
II.

Hadiiskola volt a XVI—XVII. században Magyarország, hol Európa legkiválóbb lovagjai tanultak, hová holtáig vágyódott kora első hadvezére, Alba herceg is és e hadiiskolának első bajnokai a magyar végbéli vitézek voltak. Nem kellett ezeket „kötéllel fogni,” nem kellett „észrevétlenül bevonultatni,” mint Ausztriában volt szokásban, született, önként felcsapott, inséget tűró, a rájuk bízott várak fokain — ha kellett — becsü-

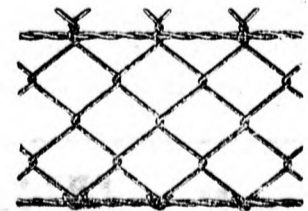
lettel elvérző katonák voltak ezek. Titkos levéltárak ásatag irattömkelegéből legendába illő eseteket hozott ujabban napfényre a történettudomány e hősokról, kikről egy izben maguk a titkos tanácsosok jelentik, hogy Pápa és Győrött száznál többen pusztultak el ehhalálban s még 300-an a nélkülözésektől kimerülve súlyos betegen fekszenek.

Ez a még Montecuccolli szerint is 18 évben egyszer ha fizetett várvédő magyar katonaság egyaránt száka volt a török és a bécsi katonai körök szemében. A török állandóan határsértésekkel vádolja őket s a béke megújítását többször attól teszi függővé, hogy a magyar katonaságot idegenrel pótolják, amire a bécsi udvar a maga szempontjából is a legkészségesebben hajolt. A XVII. század folyamán már nagyon meggyengült töröknek mindenestre kényelmesebb volt cseh, nemet és rác vitézekkel szemben őrizni véghelyeit, mint a mezőre szokott, vállalkozó kedvű magyar végbellekkel kelni nap-nap mellett vitézi tornára. Mégis mintha a bécsi udvar titkos sugalmazását látnók a porta sürgetéseiben, miket a kormány siet a magyar tanácsosokkal és országgyűlésekkel megismertetni, hogy velük a magyar katonaság létszámsökkenéseit indokolja.

Rossz sor járt a mindenükből kipusztított magyar vitézekre. Uraik és ellenségeik egyaránt nehezen tűrték s a magyar ország-

Mindenféle
mezőgazdasági
gépek, sodrony-
kerítés-szövetek
állandóan nagy választékban, a legolcsóbb
árban kaphatók

Cseh Pál vaskereskedőnél
CSONGRÁD.

Tudatom a nagyérdemű közönnyel, hogy raktáron tartok új lószerszámokat, ostor-nyeleket és szijakat kicsinyben és nagyban, lószerszámhoz és cipőhöz alkalmas bőrvazelit bőrlakot, apreturt.

GÓG JÓZSEF

sziogyártó és nyerges

Csongrád, Kossuth-utca 20. szám.

Rendelésre elvállalok e szakmába vágó munkákat, u. m. igás és prádés lószerszámokat, nyeregfelszereléseket, kocsiüléseket, férfi és nőipéztárcát.

Javításokat a legolcsóbban teljesítek.

A csongrádi bombamerénylet újabb fejleményei.

Wéber Árpád dr. rendőrkapitány Csongrádról hat detektívvel Szentésre utazott, hogy a bombamerénylettel kapcsolatosan odavezető szálakat is felderítse. Nyomban megérkezése után őrizetbe vette Kiss J. Gábor szentesi gazdálkodót, akinek lakásán házkutatást tartottak és ez alkalommal ugyancsak az alföldi brigád megalakítására vonatkozó iratokat találtak, de később szabadon bocsátották.

A vizsgálóbíró letartóztató végzése ellen Piroška János, Piroška György, Bölönyi Miklós és Kasztelek Sándor felfolyamodást jelentettek be. A felfolyamodást a szegedi kir. törvényszék vádtanácsa tegnap délelőtt tárgyalta és négyórás tanácskozás után a letartóztatás megszüntetése ellen beadott felebbezést elutasította és elrendelte a felfolyamodók vizsgálati fogságba való helyezését. Ugyancsak elutasította a vádtanács az ügyészségnek Zubek Mihály szabadlábrahelyezése ellen beadott felebbezését. A vádtanács nyomban megküldte végzését a vizsgálóbírónak, aki tanácskozással ült össze Balázs Sándor dr. ügyésszel és Zubek Mihályt a vádtanács határozata értelmében szabadlábra helyezte.

A szegedi kir. ügyészség Sinkó László és Bölönyi Miklós ellen, mint tettesek ellen a büntető törvénykönyv 70. §-ába ütköző két rendbeli gyilkosság büntetése és huszonegy rendbeli gyilkosság kísérlete miatt indította meg az eljárást, Sági János, Piroška

gyilkosságok és nádoroknak, mint az ország törvényes főkapitányainak folyton megismétlődő közbelépéseit nem sok figyelemre méltatták Bécsben. Törvényeink értelmében ennek az egész tarka-barka katonaságnak a nádor lett volna a főparancsnoka, kinek a hatásköre azonban lassankint adminisztratív teendőkre zsugorodott össze.

Őrök dicsősége nagy nádorainknak, Eszterházy Miklósnak, Wesselényi Ferencnek, de előbb is Illésháznak, Thurzóknak, hogy hadvezéri jogaikat a legnagyobb szívóssággal védik a haditanácsal és a német főkapitányokkal szemben s felterjesztéseikben unosuntalan sürgetik a várak jobb karba hozatalát, a magyar katonaság rendes fizetését. A nádor vizsgálja meg időnkint a végek állapotát, hallgatja meg a környékbeli lakosság s a vitézek közt felmerülő vitás eseteket s dönt ezekben, mint az ország főbírája gondoskodik a megyék részéről járó ingyen munka rendes szolgáltatásáról, utak jókarban tartásáról, mezői sereg esetén élelmiszer szállításáról, ellenőrzi a megyék és főurak csapatainak rendes kiállítását, kijelöli a téli szállást és felosztja a poreiókat, egyszóval végzi mindazt, mit manapság a „pótlástügyi főnöke” végezne.

(Folyt. köv.)

Hirdessen a Csongrádi Ujságban.

György, Piroška János és Kasztelek Sándor ellen pedig a büntető törvénykönyv 69. szakaszába ütköző gyilkosság büntetése való szövetkezés címén indította meg az eljárást és helyezte őket előzetes letartóztatásba.

Szerdán délután 1 óra 20 perckor Csongrádról a félegyházi vonattal Szegedre érkeztek az újonnan letartóztatott Sági János, Lehrer Alfréd gyógyszerész és Kaszanitzky Ödön. — Mind a hármukat hat csendőr kísérte be a szegedi állomásra az államrendőrségre, ahova már átszállították a törvényszék épületéből az előzetesen letartóztatott csongrádi merénylőket. Délután 2 óra után Diószeghy miniszteri tanácsos jelenlétében megkezdődött a szembesítés, amelyről a rendőrség az alföldi brigád megalakulására, valamint működésére vonatkozó eddig még homályos részletek földerítését várja.

A Szentesen megindított nyomozásról Ruttkay Ödön miniszteri titkár telefonon jelentést tett a Szegeden időző Diószeghy miniszteri tanácsosnak. A jelentést, amely szerint Szentesen is széleskörű nyomozásra van szükség, Diószeghy azonnal továbbította telefonon Budapestre a belügyminisztériumba, ahol a jelentést Nádossy Imre orsz. főkapitány vette át.

A szegedi államrendőrségen Wéber Árpád dr. rendőrkapitány szobájában megkezdtek a Csongrádon letartóztatott Sági János, Lehrer gyógyszerész és Kaszanitzky Ödön kihallgatását és szembesítését.

A bombamerénylők ügyét most már két részre osztották. Az elsőben foglalnak helyet a szegedi ügyészség fogságában letartóztatásban levő nyolc vádlott dolgai, akik a csongrádi bombamerényletben vettek részt, a második részhez pedig az alföldi brigád megszervezésében résztvevő emberek tartoznak.

Fülöp Andor volt hadnagy Borbola Jenő dr. rendőrtanácsos, Diószeghy János dr. miniszteri tanácsos és Wéber Árpád dr. rendőrkapitány előtt azt a vallomást tette, hogy a budapesti fajvédők az egész Alföldet teljesen beszervezték, hogy a budapesti központ által adandó jelre átvegyék a hatalmat. A fajvédők első dolga lett volna a Bethlen-kormány megbuktatása, bevonultak volna Budapestre, átvevők volna a hatalmat és megvalósították volna a parlamenti felszólásaikban hirdetett kívánásaikat.

Lehrer gyógyszerészt és Kaszanitzky Ödönt szabadlábra helyezték, Zubek Mihályt szintén szabadlábra helyezték, Bölönyi és Sinkó gyilkossággal, többi hat társuk a gyilkosságban való bűnrészeséssel vádolva, fogva marad.

Diószeghy miniszteri tanácsos hivatalos kommunikét adott ki, amelyben Sági János kihallgatását ismerteti. Ságit különösen Héjjas Ivánhoz küldött memorandumára és a csongrádiak szervezkedésére vonatkozólag hallgatták ki, Sági kijelentette, hogy a memorandumot kötelessége volt eljuttatni a vezérhez, hogy a helyzetről tájékoztassa. Héjjas Iván nem fogadta el s azzal a kije-

lentéssel küldte vissza, hogy a „bűnösök vegyék el büntetésüket.” A memorandumot aztán elégették és annak a fogalmazványa került a rendőrség kezébe. Sági kijelentette, hogy november folyamán, mikor Héjjas Ivántól az „Alföldi Brigád” szervezésére utasítást kért, az leintette őket azzal, hogy ne politizáljanak. A katonai diktatúrától azt vallotta, hogy azt teljesen a csongrádiak találták ki.

Lehrer Alfréd gyógyszerész annak a kijelentésére kért fel hennünket, hogy ő a bombamerénylettel teljesen távol állott és nem is ebben az ügyben hallgatták ki, hanem politikai természetű ügyben. Működése tisztázódván, azonnal szabadlábra helyezték.

Letartóztatás szándékos emberölés gyanúja miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Még alig simultak el a csongrádi bombamerénylet hullámai s máris egy újabb szenzáció tartja izgalomban Csongrádon a kedélyeket.

Mészáros György 16 éves szolgálégény id. Hajdú János csongrádi gazdálkodónál volt szolgálatban az elmúlt év pünkösdjéig, mikor is hirtelen, minden nyom nélkül eltűnt. A fiatal legény szüleinek igen jó gyermeke volt s így a szülők előtt teljesen érthetetlen volt, hogy gyermekük, ha bármi okból és bárhova is távozott volna, magáról egyáltalán semmi életjelet sem adott.

Súlyos gyanuok merültek fel, hogy id. Hajdúnak fiatal szolgálégénye hirtelen eltűnésében része van. A gyanuok, mikről a nyomozás érdekében részleteket közölni ma még nem lehet, a csendőrség tudomására jutottak. A csendőrség jelentése alapján a szegedi kir. ügyészség december 21-én elrendelte Hajdú János és fia, ifj. Hajdú János letartóztatását s mindkettőjüket Szegedre szállították.

A védő, dr. Rásonyi Papp Pál utján 10—10 millió K. óvadékot ajánlottak fel szabadlábra bocsátásuk végett, azonban a vádtanács a szabadlábrahelyezés ügyében még nem döntött s így a két gyanúsított a szegedi ügyészségen előzetes letartóztatásban marad.

Id. Hajdú János a legény eltűnésében való részesességét a leghatározottabban tagadja, sőt az alábbi hirdetést teszi közzé védője utján:

Egymillió K.

jutalmat fizetek annak, aki a tőlem megszökött Mészáros György hollétét velem közli vagy nyomra vezet, mert fiammal együtt ártatlanul szenvedek. Id. Hajdú János.

— A csongrádi orvosok új díjszabása jan. 1-től: Rendelés az orvos lakásán 5000 K., a beteg lakásán 10.000 K.

Eredeti 1/2 Wattos villanyégők, villanyórák

s mindennemű villanszerelési anyagok, varrógép, — kerékpáralkatrészek, gummi legolcsóbban szerezhetők be

KOHÁRY LAJOS

villanszerelési és mechanikai műhelyben, Csongrád, Kossuth-utca 14. szám.

Nikkelezés, zománcozás a saját műhelyemben készül!

Villamos csengők évi karbantartását vállalom, villamos világításberendezéseket a legolcsóbban készítek. — Költségvetés díjtalan. — Egy középiskolát végzett fiút tanulóul fizetéssel felveszek.

— **A Kriegner-féle „Reparator“** évtizedek óta kipróbált legjobb szer kőszvény, csusz-rheuma, szurás, szagatás, csontfájdalmak enyhítésére. Kapható a gyógyszerüzletekben. Egyedüli készítő: Kriegner-gyógyszertár, Budapest, Calvin-tér Postai szétküldés.

— **A Napkelet** január havi száma megjelent 112 oldal bő tartalommal Tormay Cecil szerkesztésében. Az érdekes folyóirat regényt, elbeszéléseket, verseket, könyvek és művek kritikáját és ismertetését közli, továbbá szemle rovata teszi tartalmassá. Negyedik évre 10000 K., tisztviselőknek 25 százalék engedmény. Kiadóhivatal: Budapest, I. Döbrentei-utca 12. I. emelet.

— **Tüntetés bombákkal a tókiói császári palota előtt.** London január 7. Tókiói jelentések szerint a jelenleg lakatlanul álló tókiói császári palota előtt tüntetés volt, egy koreai ember bomát hajított, amely azonban nem robbant föl. A koreainál, akit letartóztattak, három bombát találtak.

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ.

Az Alföldet elszikesítő gazdálkodás és a többtermelés

Alföldünkön most általában — kis százalék tiszteltetelmű kivételtől eltekintve — kevés értéket termelő, talajrontó gazdálkodást folytatunk.

Talajunkba nem raktározunk be a téli csapadékot. Gyökérzettel nem hálózunk be. Szerves anyagokkal nem gazdagítjuk. Nem javítjuk. Csupán kiéljük.

Az így elsoványított, elszikesített talajon csak olyan kevés értéket termelhetünk, hogy az már nem bírja el a szántóföldi gazdálkodás kockázatát. Fokozatosan átterünk a legelő gazdálkodásra, amivel még kevesebb értéket termelünk és még inkább elszikesítjük.

Alföldi gazdálkodásunk ezen végzetes lejtőre jutásának az az oka, hogy népünk nem tudja, hogyan lehet földjén egyszerű, gazdaságos eszközökkel talajjavító gazdálkodást űzni, sokat termelni, hogyan kell kevés gazdasági felszerelést a legokosabban kihasználni.

Pedig alföldi gazdaságaink jelenlegi anyagi erejük mellett is rátérhetnek a sokat termelő, szakszerű, talajjavító gazdálkodásra, ha szem előtt tartják a következőket:

A termés nagysága egyaránt függ a talaj termékenységétől és a gazdálkodás módjától. Azért nagy terméseket csak úgy érhetünk el, ha talajunkat előbb teljes termőerőre hozzuk és a jó termőföldön igyekezünk azután szakszerű gazdálkodással nagy terméseket előállítani.

Ezért szükséges, hogy a termelésre fordítható, rendelkezésünkre álló összes önköltséget és munkaerőt eleinte — míg nem rendelkezünk az egész birtokra elegendő nagy anyagi erővel — minden esztendőben csupán a gazdaságnak a legtermékenyebb részében fektessük be csupán akkora területre, amennyihez az erőnk teljesen elegendő, hogy azon hibátlanul, kifogástalanul, teljes szakszerűséggel végezzük a gazdasági növények termelését. Ezek a jó termőerőben levő területek busásan meg fogják hálálni a beléjük fektetett munkát és költséget. (Folytatjuk)

A gyümölcsfák téli védelme.

II.

A közeli karókat, ugyancsak a kerítés szomszédos részeit is áztassuk meg alaposan a folyadékkal, mert a telelő kártevők egyrésze esetleg télire idehúzódik. A gyümölcsfa-karbolineum nemcsak mint rovarirtó szer elsőrangú, hanem nagy mértékben ked-

vez a fa fejlődésének is és elősegíti az új héj megújulását. A háboru előtt majdnem kizárólag külföldi gyárak foglalkoztak előállításával, ujabban azonban már itthon is készítenek a külföldi gyártmányokkal teljesen egyenértékű gyümölcsfa-karbolineumot, amelynek jóságát tudományos intézményeink szakvéleményei is bizonyítják.

Azonban ne higgyük azt, hogy a gyümölcsfa-karbolineum az a csodaszer, amely megvédi a gyümölcsfákat mindenféle betegségtől, mert ezzel a különféle gombabetegségek ellen nem tudunk védekezni, azt se higgyük, hogy az ezzel való permetezés a fák kéregtisztítását, lekezelését pótolja. A gyümölcsfa-karbolineum feltétlenül nélkülözhetetlen szer minden okszerűen kezelt gyümölcsfában, azonban bámulatra méltó eredményt csakis a többi ovóintézkedésekkel együtt érhetünk el vele. S ha ezeket is végrehajtjuk, akkor látni fogjuk, hogy a fák gondozására fordított munka sokszorosan megtérül bő és hibátlan gyümölcsstermésünk értékesítésénél.

A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium Gyógy- és Ipari Növényforgalmi Irodájának Növényvédelmi osztálya, Budapest, IX., Lónyay-utca 7. sz. a. hozzáférhető gyümölcs-termesztőknek díjtalanul szolgál minden növényvédelmi kérdésben tanáccsal, ugyancsak az Iroda beszerzi önköltségi áron részükre a szükséges védekező szereket és eszközöket.

(Vége)

Anyakönyvi kivonat.

1923. dec. 31-től 1924. január 7-ig.

Születtek: Molnár István, Máté István, Csépe Mihály, Szemerédi Irma, Varga Sándor, Misik István, Forgó János, Tóth Pál, Janó József.

Házasságot kötött: Sarusi Kiss István Pándi Teréziával, Dányi István Góg Juliánával, Bereczky Gyula Mészáros Magdolnával.

Eihaltak: Sándor András 80 éves, Sarusi Kiss Imre 79 éves, Rácz Rozália 61 éves, Tóth István 71 éves, Smiz Józsefné 51 éves, Bugyi József 80 éves, Tantucz Imre 18 hónapos, Szőke János 2 hónapos, Kovács Pál 70 éves, Szófi István 4 hónapos, Balázs Erzsébet 80 éves.

Kifogyhatatlan rovat.

Tilos horgászásan ért a rendőr egy embert, aki így védekezett:
Semmi mást nem csináltam, mint tanítottam a hernyót — uszni.

Kérdezi a tanító:
— Ki tud mondani egy mássalhangzót?
— Trombita! ...
— Ez nem mássalhangzó ...
— De igen, felel a nebuló, mert magától nem hangzik ...

Egy csongrádi cselédeány írta a szüleinek Pestről ...

„Továbbá tudatom, az Isten nagyon felvitte a dolgomat, — a negyedik emeleten szolgálok“ ...

EL NEM HASZNÁLT keményfapadlók 2, 3, 4 col vastagságban 4—5 méter hosszúságban és fenyődeszkák vegyes méretben jutányosan eladó egy tételben. — Értekezni lehet Sági György, fodrásznál. 2x2

KÖVES UT MENTEN a belterületen 150 kéve kukoricaszár és kukoricahaj van eladó. — Cim megtudható a Szilberkőnyvesboltban.

ERZSÉBET UTCA 16. számú ház szabadkézből eladó. Ugyanott a borbély-üzlet teljes berendezése eladó.

TELJESEN új keményfa hálósobaberendezés eladó. Megtekinthető Arany János-utca 1. szám. 2x2

Olesó téliruhák tiszta gyapjúból.

Az előrehaladott idény miatt mélyen leszállított árak. a) Polgári és munkásruhák: tisztviselőknek irodai használatra, mezőgazdasági és ipari munkásoknak, sportegyleti tagoknak, cserkészeknek, vasutasoknak, rendőröknek, tüzoltóknak, vámőröknek, fegyőröknek, hivatali altiszteknek, kisbíróknak stb. köpeny, zubbony és csizmanadrág együtt 190.000 K-tól felfelé.

b) Üzemi munkásruhák: Mezőgazdasági és ipari munkásoknak, bányászoknak, erdei munkásoknak, fuvarosoknak, utkaparóknak stb köpeny, zubbony és csizmanadrág együtt 142.000 K-tól felfelé.

Fenti ruhadarabok egyenkint is kaphatók, azonkívül másfajta készruhák is.

Beszerezhetők az „Ergon Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaságnál,“ Budapest, V., Vörösmarty-tér 3 — Kívánatra részletes árjegyzéket küldünk.

PYRAM

bőven carnaubás, terpentindus a békebelinél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró cipőkrem.

20v19

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁR R-T., GYŐR.

FLEISCHMANN ÁRÚHÁZ

3v1

Budapest, csakis Károly-körut 24.

E hó 14-én kezdődő 14 napos lettári occasió-ját ajánlja n. b. vevőközönsége figyelmébe.

Gyapjukelme duplaszéles — — —	29.900
Csikos divatkelme, tiszta gyapju — —	36.000
Legdivatosabb csikos veleur kelme — —	78.500
Férfi strapa kelme jó minőségű — — —	38.000
Tiszta gyapju férfiszövet — — —	57.000
Double raglankelme — — —	57.500
Georgette divatszineken — — —	68.000
Creppe de chine divatszineken — — —	75.000
Mosó voil feltetlen szintartó, remek kimintázás — — —	8.375
Sima és színes ingzetírek megbízható minőség — — —	8.750
Grenadinok farsangi szineken — — —	5.750
Himzett grenadinok farsangi divatszineken 110 cm. széles — — —	14.775
Kelengyevászon — — —	7.850
Nadrággöpper — — —	11.950
Batiszt chiffon — — —	11.500
Lepedővászon teljes szélességben, bőr-erős — — —	17.500
Paplanlepedő vászon 180 cm. széles — — —	19.500
<i>Nagy választék menyasszonyi kelengyékben, damaszt és tiszta lenárúknak, törülközőkben, kanavász és finom ingzetírekben. — Külön kiemelem nagy választéku férfi posztóraktáramat völegényi ruhákra.</i>	

**Nagy
Karlsbadi ebédlőkészlet vásár**

a központi edényáruházban.

Garai- és Nefelets-utca sarkán, A keleti-pályaudvar mellett.

6 személyes Karlsbadi porcellán ebédlőkészlet 98000 K. 5x1

Uri-utca 1. szám alól díhelyeztem Uri-utca 2. szám

NECC, esetleg más kézimunkára is tanít
Gulyás Margit, Uri-u. 4. szám. 2x2

ELADÓ a Ferenc József-utca 31. számú
ház, kettő házrésznyi kilences föld és fél
holdnál több szőlő (Maszlag Márton szomszéd-
szédságában.) — Közelebbi feltételek meg-
tudhatók a háznál vagy a Kossuth-utca 50.
sz. alatti terményüzletben. 2-2

Egy jó családból való fiut
tanulól azonnal felvesz
Révész István, műorás és
ékszerész, Kossuth- és
Barátság-utca sarok.

Hirdetmény.

A gazdasági munkásjogvédő köz-
ponti iroda járási helyi irodája (Csong-
rádon, Szivák Imre-ter 1. szám alatt
a Csongrád és Vidéki Takarékpénztár
épületében) a gazdasági munkásoknak
és gazdasági cselédeknek a munka
(szolgálati) viszonyból felmerülő vitás
ügyekben ingyenes jogvédelmet nyújt.

A helyi iroda miniszteri megbiz-
zottja: Dr. Szőke Jenő ügyvéd,
vmegeyi tb. főügyész.

Szilber J. Antal könyvnyomdája CSONGRÁD, KOSSUTH-TÉR 9.

Elvállal jutányos árszámítás mellett
bábi és lakodalmi meghívókat,
névjegyeket, falragaszokat,
körleveleket, számoló-
ésszórócédulákat,
táblázatokat
satöbbi.

Hirdetéseket, valamint előfizetéseket a
„CSONGRÁDI UJSÁG“ és az „UJ BA-
RÁZDA“ részére jutányos áron elfogad.

Kossuth-utca 20. sz. Barátság-utca sarok.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a
nagyérdemű közönséget, hogy a
legújabban érkezett éksze-
rek minden izlésnek megfelelően,
valamint zseb-, inga- és faliórák
a legjutányosabb áron beszerez-
hetők. Javításokat felelősség mellett vállalok.
Aranyat, ezüstöt a legmagasabb napi árért beváltak
vagy becserelek. Tisztelettel:

Révész István, órás és ékszerész.

Köszpénzt

kihelyezésre elfogad, idejében feladott tőz-
dei megbízásokat legelőnyösebben effektuál
és vidéki megbízásokat pontosan teljesít a
Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalma-
zottak Takarékpénztára Részvénytársaság

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 76. sz., I. e.
Telefon: József 60—49, József 135—32. sz.
Sürgőnycim: COBDENBANK. 4v2

TŰZIFÁT

(száraz) bükk, tölgy, cser, hasáb és dorong
állapotban, valamint pékfát is szállít, (cseh,
román import és belföldit

és elsőrendű t a s z e n e t
a Laborcvölgyi Fatermelő R.-T.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. szám.
Sürgőnycim: LABORCFA, BUDAPEST.
Telefon: József 118—43. 12v11

AZ

ORIENT

KÁVÉPÓTLÉK

jóságban a szemes
kávával is versenyez.

A legzamatosabb, 1/3-dal kevesebb kell
belőle, mint egyéb gyártmányból és

olcsó.

Csakis nemesített cikória-
gyökérből készül.

Arany éremmel kitüntetve.

Orient Pótkávégár

Részvénytársaság 12v10

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. szám.

Telefon: József 26—50, József 26—51.

Vasbutort, rézbutort,

sodronyágybetétet, gyermekkocsit,
gyári áron szállít: 26v2

Klein Gyula és Társa, vasbutorgyára

Budapest, VII., Dob-utca 58. sz.

Nyomatott a Szilber-nyomda vállalatban.

Eladó üzlet,
gyönyörű berendezéssel és
áruval, betegség miatt.
Értekezni lehet Block Adolfnál
Uri-utca 13. sz.

CSONGRÁD VÁROSI URÁNIA MOZGÓSZÍNHÁZ

Szombaton este 8 órakor és vasárnap d.
u. 5 és este 8 órakor

Ófensége Párisban.

Színjáték 5 felvonásban, a főszerepekben
Blanche Montel és Jean Devalde francia
filművészekkel.

Se fiu, se leány.

Pajkos vigjáték 3 felvonásban, a főszerep-
ben a közkezdelt Bimbulával.

Reklam-vetítések elfogadtatnak.

Helyáratok, tekintettel a folyton emelkedő
filmkölcsöndíjakra és üzemköltségre, az
igazgatóság esetről-esetre állapítja meg.
Jegyek a pénztárnál az előadást 1 órával
megelőzőleg válthatók.
A terem kellemesen fűtve van.

Csató Sándor divatkelme-áruháza

Csongrád, (Tejpiac.)

Allandó nagy vásár!

Öltönykelmék, elegáns divatminták	—	—
Dubl átmeneti kabátkelmék	—	—
Kabát-velurok tiszta gyapju minőségek	—	—
Női divatos ruhakelmék	—	—
Mintás béléssujdonság	—	—
Kelengyesifón és vászon	—	—
Lepedővászon 150 cm. széles	—	—
Ingzefirek	—	—
Színes batisztok	—	—
Divatflanellók és kretonok	—	—
Mosódelén legszebb minták	—	—
Cérnagrenadinok	—	—
Vászonörülközők és konyhatörlok	—	—
Kitűnő padlóruha	—	—

Áruraktár megtekinthető vásár-
lási kényszer nélkül. Szolid árak.
Allandó maradékeladás.

Csongrádi

mezőgazdasági termény
és gépraktár.

Jegyezzünk újabb Hangya
üzletrészeket!

Gabonát a legmagasabb áron veszünk!

„Hangya“ Szövetkezet

Fűszer-, vas-, kézmű-, rövid-
és norinbergi áru.
Keresztény magyar írók, gazda-
sági, iskolai és tankönyvek.

Előfizetés az Uj Barázda, A Barázda, Va-
sárnap című lapokra és a Magyar Gazdak
Szemléje című havi folyóíratra.

314-es sz. „Hangya“ központi
árueelőleg pénztárfiók. Árueelő-
leg betétekre 18 százalékos kama-
tot ad minden levonás nélkül.
Olvassuk a „Hangya“ ujságot!

Ruganyos ágybetét, könnyen kezelhető, három darabból álló, cserélhető, rendkívül tisztellett: Tabin Béla asztalos, Uri-utca 2. szám alatt